

**Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
GRAD GRAČANICA**

Predlagač: Gradonačelnik

**INFORMACIJA O STANJU ZAŠTITE OD POŽARA
I VATROGASTVA, PRAĆENJU I IZVRŠENJU
PLANA ZAŠTITE OD POŽARA NA PODRUČJU
GRADA GRAČANICA U 2025. GODINI**

Razmatra: Gradsko vijeće

Obrađivač: Služba za civilnu zaštitu

Gračanica, februar 2026. godine

Uvod

Zaštita od požara i vatrogastvo predstavljaju dvije oblasti međusobno funkcionalno povezane u jedinstvenu cjelinu.

Zaštita od požara predstavlja preventivu (sprečavanje nastanka požara), a vatrogastvo predstavlja represivu (gašenje požara).

Cilj sistema zaštite od požara i vatrogastva jeste u tome da se spriječi nastanak požara ili umanji njegovo djelovanje na najmanju moguću mjeru, a da se gašenjem požara vrši spašavanje života i zdravlja ljudi ugroženim požarom, odnosno navedenih materijalnih i drugih dobara.

Ova informacija ima cilj prikazati stanje zaštite od požara i vatrogastva na području grada Gračanica (u daljem tekstu: Grad) u 2025. godini kroz nekoliko karakteristika koje su bitne za ovu djelatnost na području grada, a to su:

1. požarni rizik i način organizovanja zaštite od požara i vatrogastva na području grada
2. organizacija zaštite od požara
3. aktivnosti Službe za civilnu zaštitu- Odsjeka za zaštitu od požara i vatrogastva- Profesionalna vatrogasna jedinica Gračanica u 2025. godini (u daljem tekstu: Vatrogasna jedinica)
4. praćenje i izvršenje Plana zaštite od požara u 2025. godini
5. stanje i potrebe za opremanjem vatrogasne jedinice

Veći dio informacije čine aktivnosti Službe za civilnu zaštitu- Odsjeka za zaštitu od požara i vatrogastvo- Profesionalna vatrogasna jedinica Grada Gračanica (u daljem tekstu: Profesionalna vatrogasna jedinica), koja obavlja preventivne i operativne poslove vatrogasne djelatnosti i čini osnovnu organizovanu snagu za djelovanje u uslovima preventivnih i represivnih mjera zaštite od požara, ali i drugih prirodnih ili drugih nesreća.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacione, tehničke, obrazovne i propagandne prirode koje se preduzimaju u cilju zaštite ljudskih života i imovine od požara.

Vatrogastvo je obavezna javna služba čija je osnovna djelatnost zaštita i spašavanje ljudi i materijalnih dobara od požara i čije trajno i neometano obavljanje osiguravaju Federacija, kanton, općina i grad na način predviđen zakonom. Vatrogasna djelatnost je stručna i humanitarna djelatnost koja je u funkciji zaštite osnovnih ljudskih prava na život i materijalna dobra, pa stoga predstavlja poseban javni interes za sve nivoe vlasti u Federaciji BiH.

U svrhu zaštite života ljudi i njihove imovine od požara preduzimaju se mjere i radnje za otklanjanje uzroka požara, za sprečavanje nastajanja i širenja požara, za otkrivanje i gašenje požara, za spašavanje ljudi ugroženih požarom, za utvrđivanje uzroka požara, kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posljedica prouzrokovanih požarom.

Zaštitu od požara organizuju i osiguravaju njeno sprovođenje vlasnici, odnosno korisnici imovine na način utvrđen Zakonom i drugim propisima.

Svaki pojedinac ima obavezu da vodi računa da svojim postupcima ne ugrožava živote ljudi i imovinu drugih vlasnika.

Prema Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu u Federaciji Bosne i Hercegovine („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09 i 77/25) odgovorna lica za organizovanje zaštite od požara su:

1. vlasnik, odnosno korisnik imovine kada se radi o privatnom vlasništvu,
2. rukovodilac organa uprave, upravne organizacije i drugog državnog organa Federacije, kantona, grada i općine,
3. direktor, odnosno drugo odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu određeno općim aktom pravnog lica.

Prema tome, zaštita od požara je zasnovana na konceptu da obuhvata sve društvene subjekte

(državne organe i druge institucije i sva pravna lica i građane- fizička lica) i na taj način svi ti subjekti su odgovorni da se u okviru svojih redovnih poslova i zadataka moraju baviti i zaštitom od požara i ta zaštita mora biti sastavni dio njihove redovne djelatnosti. Ovdje mora biti prisutan i lični interes svakog subjekta da zaštiti svoje ljudstvo i svoju imovinu od požara. Znači da je svijest o požaru i posljedicama koje može da izazove veoma važna za opredjeljenje i angažovanje svakog vlasnika i korisnika imovine da je zaštite od požara i eksplozija.

1. Požarni rizik područja grada Gračanica

Sa površinom od 216 km² i sa 44.745 stanovnika i gustom naseljenosti od 207,20 stanovnika / km² (prema podacima Federalnog zavoda za statistiku iz 2021. godine), Grad Gračanica (u daljem tekstu: Grad) spada u red većih lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona.

Država	 Bosna i Hercegovina
Entitet	 Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton	Tuzlanski
Sjedište	Gračanica
Površina	216 km ²
Stanovništvo	59.134 (1991. godina - popis)
	44.745 (2021. godina – podaci Federalnog zavoda za statistiku)
Stanovništvo-MZ Gračanica	12.712 (1991. godina - popis)
	12.882 (2013. godina - popis)
Geografske koordinate	44° 41' 21" SGŠ 18° 18' 08" IGD

Požar je nekontrolisano, samoodrživo sagorijevanje koje se nekontrolisano širi u prostoru i vremenu, a može se pojaviti u svim mjestima i prostorima u kojima žive i rade i u kojima se nalaze materijalna i druga dobra i imovina, kao i prirodni resursi (šume, livade, poljoprivredna i druga dobra). Postoje razni uzroci nastanka požara, kao što su: djelovanje čovjeka, razne vrste tehnoloških procesa koji se koriste u oblasti privrede i proizvodnim i drugim djelatnostima, korištenja raznih izvora toplote u svim društvenim subjektima i domaćinstvima, kao i određene prirodne pojave, kao što su grom i slično. To znači da su izvori opasnosti za nastanak požara mnogobrojni i različiti i prisutni su u svim mjestima i objektima u kojima ljudi žive i rade i upravo te činjenice usložnjavaju zaštitu od požara.

Požar svojim djelovanjem ugrožava živote i zdravlje ljudi i uništava sva prirodna dobra i resurse, životinjski svijet i sva materijalna dobra i imovinu svih subjekata na mjestu na kojem se pojavi (građana, pravnih lica, državnih organa i drugih subjekata). To se odnosi na zgrade, proizvodne hale, proizvodne pogone, magacine, skladišta robe, poslovne prostore i drugu imovinu kojom raspolažu pravna lica, državni organi i druga pravna lica i građani.

Sa aspekta požarne ugroženosti, područje grada karakteriše postojanje velikih šumskih kompleksa, velikih poljoprivrednih površina, kao i razvijena i raznovrsna industrijska i zanatska djelatnost (industrijska zona grada), veći broj tržnih centara sa velikim brojem ljudi tokom radnog vremena, te velika gustina objekata u većini naselja, a posebno u gradskom dijelu grada i prigradskim mjesnim zajednicama.

Imajući u vidu iznesene uzroke za nastanak požara i posljedice koje nastaju od djelovanja požara, društvo je prinuđeno preduzimati razne mjere i aktivnosti da se zaštite od požara, koje se ogledaju radi ostvarivanja tri cilja:

- prvo, da se spriječi nastanak požara i njegovo širenje,
- drugo, da se na efikasan način ugasi požar kada nastane,
- treće, da se saniraju (otklone) posljedice nastale od požara.

Požarni rizik u industriji i zanatstvu je veliki zbog upotrebe velikog broja zapaljivih materija (drvena industrija-primarna i sekundarna, industrija kože, obuće i tekstila, grafička djelatnost, prerada i galvanizacija plastičnih masa, različita goriva i maziva i slično).

Raznovrsnost proizvodnih procesa u industrijskim pogonima, veliki broj benzinskih pumpi, velikih trgovačkih centara, specijalizovanih trgovinskih radnji sa većim zalihama boja, lakova i slično predstavljaju visok požarni rizik, koji zahtijeva adekvatnu organizaciju zaštite od požara u svim navedenim djelatnostima.

Pregled požara po vrstama u periodu 2010.-2025. godina

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	Ukupno
Industrijski objekti	1	3	11	2	3	6	-	3	4	3	2	7	5	10	6	8	74
Zanatski objekti	1	2	3	-	1	-	-	6	-	-	-	-	-	-	1	-	14
Stambeni objekti	11	16	12	13	17	26	15	29	14	20	11	22	22	19	18	19	284
Ekonomski objekti	7	7	9	6	7	6	3	6	5	6	8	12	4	9	7	8	110
Šumski i nisko rastinje	5	37	57	11	6	26	8	39	17	37	35	27	30	22	29	31	417
Prevozna sredstva	5	-	2	1	8	2	6	7	5	7	5	7	12	9	6	6	88
Kontejneri za smeće	7	6	6	4	5	16	6	7	2	5	5	3	4	4	1	2	83
Tehničke intervencije	-	7	7	5	10	8	8	9	12	9	13	10	14	20	19	14	165
Stočna hrana	3	3	4	8	5	-	3	2	5	3	-	1	2	3	4	3	49
Deponije smeća	3	5	5	6	2	4	2	4	3	5	3	4	7	3	4	7	67
Javni objekti	1	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	2	-	5
Ostale intervencije	-	2	2	3	5	3	1	-	5	3	2	4	6	7	9	7	59
Ukupno (na području grada)	44	88	118	59	69	97	52	112	73	99	84	97	106	106	106	105	1.415

Iz gornjeg prikaza broja i vrste požara u posljednjih 16 godina može se vidjeti da je najveći broj požara zabilježen na šumskim požarima i požarima sitnog rastinja, stambenim objektima (najčešće na dimnjacima) i tehničkim intervencijama.

Požari na otvorenom prostoru najviše štete nanose šumama i šumskom zemljištu. Šumski kompleksi su vrlo osjetljivi na požare, jer se, pored osnovne namjene koriste i kao mjesta za odmor-izletišta. Požarnoj ugroženosti šumskih površina doprinose i visoke temperature zraka koje često vladaju u ljetnim mjesecima, kao i neodgovoran odnos korisnika tih izletišta.

Posebno su ugrožene šumske kulture četinara i kulture uz putne komunikacije, te one u blizini naselja. Opasnost od požara nastaje i u vrijeme kada prevladavaju suhi proljetni vjetrovi, u periodu čišćenja i pripreme poljoprivrednih površina za obradu, a zatim, u ljetnom periodu s visokim dnevnim i noćnim temperaturama. Požar je poguban za šumske površine, jer može potpuno uništiti šumu i život u njoj, pa i mikroorganizme u površinskom sloju zemljišta, tako da su na taj način pričinjene štete nenadoknadive, pogotovo sa aspekta erozije tla i očuvanja ekosistema u šumama.

Šumama i šumskom zemljištu na nivou Tuzlanskog kantona gazduje Javno preduzeće „Šume Tuzlanskog kantona“ d.d. Kladanj, koje svake godine donosi svoj Plan zaštite šuma od požara i jedan primjerak dostavlja službama za civilnu zaštitu općina i gradova na području Tuzlanskog kantona. Plan sadrži organizaciju zaštite šuma i šumskog zemljišta od požara, na nivou preduzeća i po radnim jedinicama, lica zadužena za zaštitu od požara (štab na nivou preduzeća i po odjelima), materijalno tehnička sredstva za gašenje požara sa kojima raspolaže preduzeće, kao i preventivne mjere zaštite koje će se primjenjivati u šumama i šumskom zemljištu. U svom Planu naglašavaju da za gašenje šumskih požara upotrebljavaju opremu i sredstva koju redovno nabavljaju na nivou preduzeća i koja je smještena na protivpožarnim punktovima kojih na nivou Društva ima 30, a za potrebe gašenja u Zaštićenom pejzažu ima 7 punktova. U svom Planu su formacijski uneseni podaci o štabovima- stručnim ekipama koje organizuju i rukovode radom u slučaju požara.

U slučaju požara većih razmjera, u skladu sa Planom mobilišu se svi uposlenici Društva i sva raspoloživa materijalno-tehnička sredstva, te uvode dežurstva po šumarijama dok za to postoji potreba.

Tačkom 9. do tačke 10.5. Ažuriranog plana zaštite od požara Tuzlanskog kantona („ Službene novine TK“, broj: 4/24) stoji konstatacija da JP „Šume TK“ d.d. Kladanj nema sopstvenu vatrogasnu jedinicu, nego za potrebe gašenja požara angažuju vatrogasne jedinice onih opština/gradova na čijem području se odvijaju požari.

Pored šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta, požarno najugroženija su naselja, kako gradska tako i ruralna.

Požarna opasnost u gradu djelimično je umanjena primjenom prostornih i tehničkih mjera zaštite od požara kod planiranja i izgradnje novih objekata.

Većina stambenih i industrijskih objekata na području grada građena je od čvrstih materijala velike vatrootpornosti (cigla, beton), a dobra mreža puteva u svim naseljenim mjestima omogućava prilaz objektima u slučajevima potrebe za protivpožarnim intervencijama.

Svako naseljeno mjesto ima vodovodnu infrastrukturu, a uviđajući potrebu, pojedine mjesne zajednice su u novije vrijeme pristupile planiranju i izgradnji vanjske hidrantske mreže (u sklopu realizacije projekata vodosnabdijevanja), što će doprinijeti efikasnijoj zaštiti od požara i vatrogastvu u tim mjesnim zajednicama.

U toku 2025. godine izvršeno je ažuriranje podataka o stanju hidrantske mreže po Mjesnim zajednicama na području Grada Gračanica (na osnovu podataka dobijenih od predsjednika vijeća MZ) koje je prikazano u donjoj tabeli :

PREGLED STANJA HIDRANTSKE MREŽE U MJESNIM ZAJEDNICAMA NA PODRUČJU GRADA GRAČANICA				
Red br.	NAZIV MJESNE ZAJEDNICE	PROJEKTOVANA VANJSKA HIDRANTSKA MREŽA (DA/NE)	IZGRAĐENA HIDRANTSKA MREŽA (BROJ HIDRANATA)	NAPOMENA
1.	Lendići	NE	/	
2.	Gornji Skipovac	NE	/	
3.	Donji Skipovac	NE	/	

4.	Gornja Lohinja	NE	/	
5.	Buk	DA	1	
6.	Prijeko Brdo	NE	/	
7.	Trnovci	NE	/	
8.	Gornji Doborovci	DA	/	Urađen projekat vodovoda, a po njemu je projektovana i hidrantska mreža ali još nije izgrađena hidrantska mreža.
9.	Piskavica	DA	/	Urađen projekat vodovoda, a po njemu je projektovana i hidrantska mreža ali još nije izgrađena hidrantska mreža.
10.	Vranovići	DA	/	Urađen projekat vodovoda, a po njemu je projektovana i hidrantska mreža ali još nije izgrađena hidrantska mreža.
11.	Rašljeva	DA	/	Urađen projekat vodovoda, a po njemu je projektovana i hidrantska mreža ali još nije izgrađena hidrantska mreža.
12.	Donja Lohinja	NE	/	
13.	Škahovica	NE	/	
14.	Doborovci	NE	/	
15.	Soko	DA	2	
16.	Gornja Orahovica	DA	2	
17.	Babići	NE	/	
18.	Džakule	NE	/	
19.	Miričina	NE	/	
20.	Lukavica	NE	/	
21.	Malešići	DA	2	Urađena i stavljena u funkciju 2 hidranta kod Doma kulture
22.	Stjepan Polje	DA	24	
23.	Donja Orahovica	DA	2	
24.	Gračanica i Pribava (JP "Vodovod i kanalizacija)	DA	43	32 ukupno, U toku 2025. godine u uluci Mehmeda Ahmetbegovića (7), Patriotske lige (12), u industrijskoj zoni (Lipinac- 1) i na vodovodnoj mreži u MZ Pribava (1) izgrađeno je 21 novih hidranata, pa je ukupno 53 hidranata od toga 10 neispravnih (U ovaj broj nisu uključeni hidranti koji su u sklopu zgrada kolektivnog stanovanja)

NAPOMENA :

Na osnovu Pravilnika o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara propisano je :

- u članu 1.: Ovim Pravilnikom se propisuju tehnički normativi za ugradnju hidrantske mreže za gašenje požara u cilju zaštite građevina i/ili prostora, načini gašenja požara, njeno održavanje i proširenje potrebne količine vode;
- u članu 2.: Javno preduzeće ili druo pravno lice, koje upravlja vodovodom i hidrantskom mrežom, dužni su pri izgradnji, rekonstrukciji i korištenju ovih mreža, osigurati propisani

protočni kapacitet i pritisak vode u hidrantskoj odnosno vodovodnoj mreži za potrebe gašenja požara;

- u članu 3.: Javna preduzeća ili druga pravna lica dužna su stalno održavati u ispravnom stanju hidrantsku mrežu iz člana 1. ovog Pravilnika, o čemu se vodi odgovarajuća evidencija i o tome izvještavaju nadležnu profesionalnu vatrogasnu jedinicu;

- u članu 4.: Vlasnici građevina i prostora i upravitelji objekata u kojima je po projektnoj dokumentaciji predviđena i ugrađena unutrašnja i vanjska hidrantska mreža dužni su je stalno održavati u ispravnom stanju, baš kao i vodovodnu mrežu u tim objektima i redovno vršiti kontrolu ispravnosti te mreže, o čemu vode odgovarajuću evidenciju.

Zbog činjenice da se količine vode u ljetnim mjesecima, u uslovima dugotrajnog odsustva padavina, u većem broju naselja znatno smanjuju, potrebno je osigurati alternativne izvore vode za potrebe gašenja požara. Izgradnjom minimalnog broja vanjskih hidranata u svim mjesnim zajednicama povećala bi se efikasnost u protivpožarnim intervencijama na području tih mjesnih zajednica.

U kontaktu sa odgovornim licima u JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica dobili smo informaciju da je u okviru realizacije Glavnog projekta rekonstrukcije i dogradnje primarne i sekundarne vodovodne mreže u ukupnoj dužini od oko 22 kilometra započeta realizacija, tako da je u ulici Mehmeda Ahmetbegovića instalirano 7 (podzemni hidrant Ø 80 mm -2 kom i 5 nadzemnih hidranata Ø100 m) i ulici Patriotske lige instalirano 12 (podzemni hidrant Ø 80 mm - 2 kom i 10 nadzemnih hidranata Ø100 m) hidranata.

Isto tako odgovorno lice JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica nas je obavijestio da je u toku 2025. godine u industrijskoj zoni (Lipinac) instaliran 1 hidrant i na vodovodnoj mreži u MZ Pribava instaliran je 1 hidrant.

Prema informacijama iz JP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Gračanica i u 2026. godini se nastavljaju radovi rekonstrukcije vodovodne mreže i izgradnje hidrantske mreže na lokaciji Etivaža- Brijest i u Lendićima .

2. Organizacija zaštite od požara

Organizovanje i provođenje zaštite od požara i vatrogastva na području grada vrši se na osnovu Odluke o organizovanju i funkcionisanju zaštite od požara i vatrogastva na području Općine Gračanica („Službeni glasnik Općine Gračanica“, broj: 2/13), Plana zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih drugih nesreća, Plana zaštite od požara, kao i na osnovu planova organizovanja zaštite od požara pravnih i fizičkih lica koja imaju tu obavezu po osnovu važećih zakona o zaštiti od požara (Federacije BiH i TK) i drugih podzakonskih akata koji se odnose na ovu oblast.

Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu uređena je organizacija i funkcionisanje zaštite od požara, planiranje i provođenje mjera zaštite od požara, organizacija i funkcionisanje vatrogastva, na svim nivoima, od Federacije BiH, kantona i općina/gradova, te pravnih i drugih lica.

Odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo - Profesionalna vatrogasna jedinica Gračanica

Općine i gradovi, kao jedinice lokalne samouprave i kanton, imaju pravo i dužnost da osiguraju zaštitu života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara od požara na svom području, što se ostvaruje osnivanjem profesionalnih vatrogasnih jedinica. Na području grada Gračanica osnovan je i djeluje Odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo-Profesionalna vatrogasna jedinica, koji je organizacijski dio Službe za civilnu zaštitu.

Osnovni i najvažniji posao vatrogasne jedinice jeste gašenje požara i spašavanje života i zdravlja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom. Pored toga, vatrogasna jedinica se angažuje i na poslovima tehničke pomoći u spašavanju ljudi i materijalnih dobara koji su

ugroženi nekom prirodnom ili drugom nesrećom.

Imajući u vidu površinu gradskog područja, broj stanovnika, požarno opterećenje i usvojenu Procjenu ugroženosti i Plan zaštite od požara za područje grada Gračanica, broj izvršilaca-vatrogasaca u Odsjeku za zaštitu od požara i vatrogastvo-PVJ Gračanica još uvijek nije zadovoljavajući, iako je značajno popravljen u posljednje vrijeme. I taj nedostajući broj izvršilaca-vatrogasaca bi trebalo u narednom periodu popuniti, kako bi se rad mogao organizovati na način koji predviđa vatrogasna struka i praksa.

Finansiranje zaštite od požara i vatrogastva, kako je to propisao zakon ne provodi se na zadovoljavajući način. Izdvajanje namjenskih sredstava Društava za osiguranje i drugih pravnih lica koja se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih lica (član 137. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva) od naplaćene naknade za vatrogasne jedinice iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila (ekonomski kod 722583) i naknade iz funkcionalne premije osiguranja motornih vozila za vatrogasne jedinice su nedovoljna (ekonomski kod 722584), što ukupno iznosi 3.467,00 tako da je opremanje vatrogasne jedinice uglavnom naslonjeno na Budžet Grada Gračanica i u manjoj mjeri i povremeno na sredstva Kantonalne uprave civilne zaštite TK, koja se dodjeljuju po osnovu javnog poziva. Za tehničku modernizaciju vatrogasne jedinice, koja bi mogla pratiti novije trendove u vatrogasnim intervencijama, potrebna su veća finansijska ulaganja. Poseban akcenat u ovome treba dati na nabavku novih vatrogasnih vozila i druge opreme i sredstava propisane Pravilnikom o minimumu tehničke opreme i sredstava i rok korištenja te opreme i sredstava za profesionalne i druge vatrogasne jedinice („ Službene novine Federacije BiH“, broj: 104/12. U toku 2025. godine po osnovu pružanja usluga PVJ je ostvarila 24.386,87 KM.

Privredna društva i druga pravna lica

Zaštita od požara u većini privrednih društava i drugih pravnih lica na području grada se iz godine u godinu podiže na nivo koji propisuje Zakon, kako u pogledu usklađenosti normativnih akata iz ove oblasti, tako i u pogledu materijalno-tehničke opremljenost. Međutim, pored dobrih primjera i dalje ima proizvodnih i uslužnih kapaciteta, u kojima zaštita od požara nije adekvatno urađena, ili je sa improvizovanim rješenjima, koja ne mogu dati adekvatan odgovor kada se požar desi. Nerijetko je to i u objektima u kojima se planira proizvodni proces ili usluga sa visokim rizikom za izbijanje požara.

I pored određenih nedostataka, može se konstatovati da se ovoj problematici od strane privrednih društava i drugih pravnih lica posvećuje sve veća pažnja i preduzimaju aktivnosti koje propisuje zakon. Tako su u velikom broju pravnih lica postavljena lica zadužena za organizovanje i provođenje zaštite i spašavanja i zaštite od požara, te postavljeni povjerenici civilne zaštite, kao i stručna lica iz oblasti zaštite od požara, koji takođe imaju veliku ulogu u sistemu zaštite i spašavanja.

U stambenim zgradama kojih je svaki dan sve više, kada se radi o zaštiti od požara, takođe su nedovoljno primijenjene mjere zaštite od požara, što ih čini požarno vrlo osjetljivim, tako da vlasnici ili korisnici građevina i prostora i upravitelji stambenih objekata moraju preuzeti odgovornost za zaštitu od požara u tim građevinama, prostorima i objektima.

Očekujemo da će se preventivnim radom vlasnika ili korisnika građevina i nadležnih institucija to stanje popraviti u privrednim društvima i pravnim licima gdje to do sada nije ispoštovano, kao i u stambenim objektima na području grada, odnosno u zgradama kolektivnog stanovanja.

3. Aktivnosti Odsjeka za zaštitu od požara i vatrogastvo- Profesionalna vatrogasna jedinica Grada Gračanica u 2025. godini

Odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo - Profesionalna vatrogasna jedinica- izvršava stručno operativne, administrativne i druge poslove koji se odnose na zaštitu od požara i vatrogastvo, kao i prevenciju i zaštitu od požara i vatrogastva, pregled, održavanje i servisiranje aparata za gašenje početnog požara i druge opreme koja se koristi u svrhu gašenja požara, U Odsjeku za zaštitu od požara i vatrogastvo- profesionalna vatrogasna jedinica (PVJ) sistematizovano je 19 izvršilaca (1- Starješina vatrogasne jedinice, 5- Viši referent za vatrogastvo- starješina vatrogasne grupe, 8- Viši referent- vatrogasac – vozač, 1- Viši referent- vatrogasac- serviser, 3- Vatrogasac- referent i 1- Referent u servisu i magacinu). Trenutno je angažovano 16 uposlenika, od toga 14 na neodređeno i 2 na određeno vrijeme.

Tabela 1. Trenutna struktura zaposlenih Profesionalne vatrogasne jedinice po stručnoj spremi i prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Jedinštenog gradskog organa uprave Grada Gračanica (“Službeni glasnik Grada Gračanica“, broj: 08/19 i 3/21)

Struktura zaposlenih po stručnoj spremi trenutna		Struktura zaposlenih po spolu trenutna			Sistematizovana radna mjesta po Pravilniku Jedinštenog gradskog organa uprave Grada Gračanica	
			Muški	Ženski		Odsjek za ZOP i vatrogastvo-PVJ
VSS	0	VSS	0	0		0
VŠS	1	VŠ	1	0		1
SSS	15	SSS	15	0		18
Ukupno	16	Ukupno	16	0		19

Rad Profesionalne vatrogasne jedinice Gračanica odvijao se neprekidno u smjenama, koje su utvrđene, tako da ukupno radno vrijeme u toku godine u prosjeku ne bude veće od 40 sati sedmično.

Od 16 uposlenika Odsjeka za zaštitu od požara i vatrogastvo-PVJ Gračanica, jedan uposlenik zbog zdravstvenih razloga ne može obavljati poslove vatrogasca, dok je jedan vatrogasac-vozač duže od 6 godina na bolovanju.

Takođe u skladu sa važećim Zakonom u narednom periodu će se planirati prijem vatrogasnih pripravnika na pripravnički staž na period od šest mjeseci koji ispunjavaju zakonom propisane uslove i koji nisu stariji od 25 godina života (član 108. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu „, Službene novine Federacije BiH“, broj: 63/09 i 77/25), koji po završetku pripravničkog staža stiču uslove za polaganje vatrogasnog ispita za profesionalnog vatrogasca.

U toku 2025.godine PVJ Gračanica je na području grada imala 105 intervencija, od čega su 91 protivpožarne i 14 tehničkih intervencija.

U intervencijama PVJ na području grada Gračanica učestvovalo je 344 vatrogasac (224 redovno angažovan vatrogasac i 120 vanredno angažovanih vatrogasaca).

U toku godine PVJ Gračanica je vršila i protivpožarno osiguranje kod obilježavanja značajnih datuma i događaja kojima je organizator i pokrovitelj bio Grad Gračanica.

Pored obavljanja profesionalnih obaveza u gašenju požara i tehničkim intervencijama, angažovanosti na pružanju pomoći stanovništvu, privrednim društvima i drugima kojima je pomoć bila potrebna, pripadnici PVJ Gračanica imaju zakonsku obavezu i stalnog usavršavanja, kako teoretskog, tako i praktičnog. Ovaj vid aktivnosti vatrogasne jedinice vršen je prema Godišnjem planu i programu stručnog osposobljavanja i usavršavanja vatrogasaca, kao i operativnim sedmičnim i mjesečnim planovima koje je, na osnovu Godišnjeg plana donosio

starješina jedinice.

Protivpožarne intervencije su obilježile aktivnost PVJ Gračanica i u 2025. godini, posebno one na objektima i na otvorenom prostoru (šumski, nisko rastinje, deponije smeća), a najveći broj tehničkih intervencija je bio nakon saobraćajnih nesreća.

Pregled aktivnosti PVJ Gračanica u periodu 01.01.2025. do 31.12.2025. godine prikazan je u narednim tabelama, sa datumom i mjestom intervencije, upotrijebljenom tehnikom, brojem izvršilaca-vatrogasaca i vremenom trajanja intervencije.

Protivpožarne intervencije

Stambeni objekti

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
03.01.	Požar na dimnjaku	MZ Gračanica – Lamele	Caddy	2	-	20:22 – 21:15
08.01.	Požar na dimnjaku	MZ Gračanica – Javor	GB1	2	-	17:14 – 18:30
18.01.	Požar na dimnjaku i krovu st.ob.	MZ Doborovci	GB1	2	-	12:30 – 13:45
20.01.	Požar na elektroinstalaciji st.ob.	MZ Pribava – Kapetančići	GB1	2	1	12:00 – 12:40
01.03.	Požar na krovu stambenog objekta	MZ Stjepan Polje – Dživraci	GB1	2	2	15:08 – 16:30
01.03.	Požar na podkrovu stambenog objekta	MZ Doborovci	GB1	2	2	20:36 – 22:56
02.03.	Požar na dimnjaku	MZ Miričina	Toyota	2	2	11:53 – 12:30
20.03.	Požar na dimnjaku	MZ Doborovci	GB1	2	2	11:57 – 13:57
22.03.	Požar na dimnjaku	MZ Gračanica – Javor	GB1	2	-	20:37 – 21:00
04.04.	Požar na dimnjaku stambenog objekta	MZ Gračanica – Stubo	Caddy	1	-	15:00 – 15:40
07.04.	Požar na stambenom objektu	MZ Lendići	GB1 + MAN	3	-	10:55 – 12:45
02.05.	Požar u tavanu stambenog objekta	MZ Piskavica	GB1 + MAN	2	-	12:38 – 14:30
13.06.	Požar na krovu stambenog objekta	MZ Gračanica - Pašalići	GB1+ MAN+AROC S+TOYOTA+ GB4+CADDY	3	10	16:22 – 21:00
11.10.	Preventivni izlazak (gorjela kuća Javor)	MZ Gračanica	GB2	2	1	15:40-17:05
07.11.	Požar na krovu stambenog objekta	MZ Pribava	GB1 + GB2	3	-	18:25-20:30
09.11.	Požar na dimnjaku	MZ Donja Lohinja	GB2	2	2	20:11-22:00
10.11.	Požar na razvodnom elektro ormaru st.ob.	MZ Malešići	GB2	2	3	20:20-21:50
17.11.	Požar na novoizgrađenom stambenom ob.	MZ Gračanica – 22. Oslobođilačke brigade (Javor)	GB2	2	-	17:26-18:33
29.12.	Požar na elektro ormaru stambenog objekta	Ul. Trepanići – Gračanica	GB2	2	-	08:33-09:30

Ekonomski objekti

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
06.02.	Požar na pomoćnom objektu	MZ Gračanica – Trepanići	GB1	3	-	22:01 – 23:20
12.02.	Požar na pomoćnom objektu, kotlovnici i garaži	MZ Gornja Orahovica	GB1 + MAN	2	4	20:20 – 22:50
29.04.	Požar na krovu sušare	MZ Pribava – Džambo d.o.o.	GB1	2	2	11:32 – 12:30
12.05.	Požar - štala sa balama sijena i pomoćni objekat sa ogrjevom	MZ Gračanica – Patriotske lige	GB1+ MAN+ARCOS +TOYOTA+ GB4+CADDY	3	10	14:35 – 19:30
25.07.	Požar na štali	MZ Gračanica – Šenik	Mercedes Arcos	2	3	15:07 – 16:20
27.08.	Požar na planinarskom drvenom objektu	MZ Babići – Vis	GB2	2	1	20:30 – 21:30
02.10.	Požar na pomoćnom drvenom objektu	MZ Soko	GB2	2	-	15:50-17:30
30.12.	Preventivni izlazak po prijavi na pojavu dima u kotlovnici	MZ Pribava	GB2	2	1	19:35-20:30

Šumski požari

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
11.06.	Šumski požar	MZ Prijeko Brdo	Toyota	3	-	13:41 – 16:05
22.06.	Šumski požar	MZ Pribava – Softići	Toyota	2	2	21:15 – 22:20
24.07.	Požar - šuma i nisko rastinje	MZ Malešići	1	2	-	-

Kontejneri za smeće

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
10.01.	Požar u kontejneru	MZ Gračanica – kod Gradske uprave	GB1	2	-	20:40 – 21:30
25.09.	Požar na kontejneru kod TC Fis	MZ Gračanica	GB2	1	-	20:50-21:20

Nisko rastinje i korov

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
05.03.	Požar na niskom rastinju	MZ Donja Orahovica	Toyota	2	-	14:48 – 16:00
06.03.	Požar na niskom rastinju	MZ Pribava	Toyota	2	2	13:20-14:00
06.03.	Požar na niskom rastinju	MZ Gornja Lohinja Žuže	Toyota	2	2	14:00-15:00

06.03.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gornja Lohinja	Toyota	2	2	15:30-16:15
06.03.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gornja Lohinja	GB1	2	2	22:20-23:50
09.03.	Požar na niskom rastiњу	MZ Babići	Toyota	2	2	11:30-12:30
09.03.	Požar na niskom rastiњу	MZ Rašljeva - Kulići	Toyota	2	2	13:08-14:30
11.04.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gornja Lohinja – Žuže	GB1	2	2	19:45 – 20:30
24.06.	Požar na niskom rastiњу	MZ Miričina	Toyota	2	-	12:35 – 13:35
26.06.	Požar na niskom rastiњу	MZ Malešići	Toyota	2	-	15:28 – 17:00
01.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Džakule	Toyota	3	-	12:20 – 15:30
04.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gračanica – Gornji Ritašići	GB2	3	-	19,38-20.05
05.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Lukavica-Čamdžići	Toyota	2	5	11,55-14,30
05.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gračanica – Drafnići (Žuže)	Toyota	2	2	19,54-21,30
07.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Rašljeva	Toyota	3	2	12.55-13,40
07.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Donja Orahovica–Bajići	Toyota	3	2	13.50-15.45
13.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gračanica - Ritašići	Toyota i GB1	2	4	13:05-15:30
24.07.	Požar na niskom rastiњу	MZ GornjaLohinja	3	2	3	-
08.08.	Požar na niskom rastiњу	MZ Lendići	Toyota	2	2	18:28 – 19:30
13.08.	Požar na niskom rastiњу	MZ Miričina	Toyota	2	-	16:10 – 18:00
15.08.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gračanica – Drafnići	Toyota	2	2	20:50 – 21:30
16.08.	Požar na niskom rastiњу	MZ Donja Orahovica	Berliet	2	2	23:20 – 01:30
16.08.	Požar na niskom rastiњу	MZ Donja Orahovica – Makovci	Berliet	2	2	00:35 – 02:30
28.08.	Požar na niskom rastiњу	MZ Trnovci	Toyota	1	-	10:36 – 12:00
07.09.	Požar na niskom rastiњу	MZ Gornja Lohinja – Žuže	Toyota	2	1	15:57-14:30
21.09.	Požar na niskom rastiњу	MZ Pribava	Toyota	2	-	13:02-14:30
21.09.	Požar na niskom rastiњу	Monj – MZ Doborovci	Toyota	2	-	21:10-23:10
17.11.	Požar na niskom rastiњу	MZ Pribava	Toyota	2	-	12:38-13:40

Motorna vozila

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
10.02.	Požar na PMV	MZ Donja Orahovica	GB1	2	-	18:27 – 19:45
27.02.	Požar na PMV	MZ Gračanica – parking ispred marketa Fortuna	GB1 + Caddy	3	-	10:21 – 11:20
18.03.	Požar na PMV	MZ Škrahovica	GB1	2	-	19:00 – 20:00
12.04.	Požar na PMV	MZ Soko – Bukva	Toyota	1	-	19:45 – 20:30
21.05.	Požar na PMV	MZ Gračanica – Kotoruša Lamele	GB1	2	1	01:00 – 02:00
13.09.	Požar na PMV	MZ Gračanica – Luke	Berliet	1	-	22:20- 23:00

Stočna hrana

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
30.08.	Požar na rolo balama sijena	MZ Gračanica – Javor	Berliet	2	1	02:35 – 03:30
30.08.	Reaktiviran požar na rolo balama sijena	MZ Gračanica – Javor	Toyota	2	-	06:00 – 06:30
29.10.	Požar na sijenu	MZ Babići – Vis	Toyota	2	-	22:28- 00:15

Deponije smeća

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
23.03.	Požar na komunalnom otpadu na rukometnom igralištu	MZ Gračanica	GB1	2	-	20:30 – 21:00
24.04.	Požar na deponiji	MZ Gračanica – Grabovac	Mercedes Arocs + Toyota	3	-	18:00 – 20:00
28.05.	Požar na otpadnim auto gumama	MZ Gračanica – Sočkovački put	GB1	2	2	19:05 – 20:00
08.06.	Gorio kućni otpad i nisko rastinje	MZ Gračanica – Podgaj	Toyota	2	2	23:46 – 00:50
24.06.	Požar na divljoj deponiji	Između MZ G.Orahovica i MZ G Lohinja	Toyota	2	-	06:22 – 08:10
29.08.	Požar smeće	MZ Gračanica – Režići	Toyota	2	-	19:51 – 20:35
16.10.	Požar na otpadu u podrumu stambene zgrade	MZ Gračanica – Javor	GB2 + Caddy	3	-	15:31- 16:10

Industrijski i drugi poslovni objekti

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
24.01.	Požar na elektroinstalaciji u Plavoj poliklinici	MZ Gračanica - Belamionix	GB1 + Caddy	3	2	15:11 – 16:20
19.02.	Preventivni izlazak (Boje i lakovi)	MZ Gračanica – Ulica 22. Divizije	GB1 + Caddy	3	-	08:30 – 09:00
11.03.	Požar na silosu plastičnih masa	MZ Gračanica Industrijska zona (firma UTILIKO doo)	GB1	2	-	08:26-09:05
02.07.	Gorio drveni otpad	MZ Stjepan Polje – Tursun Prom	GB1	2	2	18:00 – 19:30
01.10.	Požar na silosu – Tursun Prom	MZ Stjepan Polje	GB1	2	2	10:58-11:50
22.11.	Požar na peletari firme Trgovir	MZ Stjepan Polje	GB1, GB2, Caddy	3	1	03:42-07:30
16.12.	Požar u stolarskoj radnji	MZ Miričina	GB1 + MAN	2	4	17:27-20:00
28.12.	Požar na elektroormaru samouslužne auto praone – Hifa oil	MZ Gračanica	GB 1	2	1	17:18-19:30

Tehničke intervencije

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
22.01.	Tehnička intervencija otvaranje vrata	MZ Gračanica – Malezijska	GB4	2	-	06:37 – 07:15
29.01.	Tehnička intervencija otvaranje vrata	MZ Gračanica Malezijska	GB1	2	-	08:50 – 09:15
20.02.	Tehnička inervencija na PMV	MZ Malešići	GB1 + Caddy	3	-	14:09-15:30
01.05.	Tehnička intervencija	MZ Gračanica – Ina Benzinska	GB1	2	-	04:34 – 05:15
22.06.	Tehnička intervencija otvaranje vrata	MZ Gračanica – Malezijska	GB1	1	-	07:45 – 08:45
09.07.	Tehnička intervencija (saobrać.nesreća)	MZ Malešići	Iveco-teretno vozilo	3	2	02.02.-03.15
16.08.	Tehnička intervencija	MZ Gračanica – Branilaca Grada	Iveco	2	-	17:50 – 18:10
26.08.	Tehnička intervencija saobraćajna nesreća	MZ Donja Lohinja	Iveco	2	-	00:29 – 02:00
26.08.	Tehnička intervencija osoba priklještena u teretnom motornom vozilu	MZ Gračanica Ulica Branilaca Grada	Iveco	2	2	03:04 – 05:00

06.09.	Tehnička intervencija – starija osoba zarobljena u stanu	MZ Gračanica – Ul. Bosanskih Kraljeva	Iveco	2	1	
26.09.	Tehnička intervencija – osoba pala u korito rijeke Sokoluše	MZ Gračanica	GB4	2	-	14:42-15:10
05.10.	Tehnička intervencija – saobraćajna nesreća	MZ Donja Orahovica	GB4	3	2	04:43-08:10
29.10.	Tehnička intervencija	MZ Gračanica – ulica Pekarska	GB2 + GB4	3	-	10:03-14:30
30.10.	Tehnička intervencija	MZ Gračanica – Ulica Pekarska	GB2	2	-	19:32-20:00

Ostali požari i intervencije

Datum	Vrsta događaja	Mjesto intervencije	MTS sa kojim se intervenisalo	Broj izvrš. u redovn. smjeni	Vanr. Angaž. vatr.	Trajanje intervenc.
22.03.	Obilazak prethodnog požarišta	MZ Gračanica – Javor	Caddy	1	-	23:05 – 23:30
10.07.	Gorjeli strujni kablovi	MZ Gračanica - Hajdarovac	Arox – teretno vozilo	2	2	2:37-3:10
25.07.	Gorio karton pored zgrade	MZ Gračanica – Patriotskelige	Toyota	2	3	16:24 – 17:00
04.09.	Požar na presi na kamionskoj prikolici	MZ Gračanica - Grabovac	Berliet	2	-	19:15 – 21:30
16.10.	Požar na razvodnom elektro ormaru	MZ Gračanica – ul. Branilacagrada	GB2	2	-	10:17-10:42
07.12.	„Varničenje“ na spoju kablova	MZ Gračanica – Katolička crkva	GB1	2	-	16:33-17:15
23.12.	Požar ulja u fritezi – Grill Labira na novoj autobuskoj stanici	MZ Gračanica	GB1 + Caddy	3	1	11:34-12:00

Na osnovu gornjih pokazatelja, u toku 2025. godine na području koje pokriva Grad Gračanica, PVJ Gračanica je imala 105 intervencija, od čega su 91 protivpožarne, 14 je tehničkih intervencija, što se sumarno vidi iz donjeg prikaza:

- na stambenim objektima 19,
- na ekonomskim objektima 8,
- šumski požari 3,
- na kontejnerima za smeće 2,
- na niskom rastinju i korovu 28,
- na deponijama smeća 7,
- na vozilima 6,
- na stočnoj hrani 3,
- na industr. i drugim poslovnim objektima 8,

- tehničke intervencije 14,
- ostali požari i intervencije ..... 7.

U navedenim protivpožarnim i tehničkim intervencijama PVJ učestvovalo je 344 vatrogasaca (224 redovno angažovan vatrogasac i 120 vanredno angažovanih vatrogasaca).

Od vatrogasnih vozila za gašenje požara korištene su: auto cisterne MAN kapaciteta 10.000 l i FAP kapaciteta od 8000 l vode, Mercedes Benz sa spremnikom od 7.000 l vode, 700 l pjenila i 500 kg praha, Berliet sa spremnikom od 3000 l vode, Iveco sa spremnikom od 2500 l vode, vatrogasni kombi, Toyota Hilux sa visoko tlačnim modulom, aparati za početno gašenje požara, naprtnjače kao i drugi priručni alat, te hidraulični alati u tehničkim intervencijama.

Zaključno sa 31.12.2025. godine, Servis za pregled i servisiranje vatrogasnih aparata koji radi u sklopu PVJ Gračanica pregledao je i servisirao 1997 aparat za početno gašenje požara tipa „S“ i 80 „CO₂“ aparata.

Sve komercijalne usluge (servisiranje protiv požarnih aparata) koje vrši PVJ Gračanica uplaćuju se od strane korisnika usluga, po cjenovniku koji je odobrio Općinski načelnik/Gradonačelnik. Za svaku izvršenu uslugu izdaje se fiskalni račun, a dnevni promet-prihod se polaže u banku.

Na osnovu izvršenih usluga PVJ Gračanica je do 31.12.2025. godine ostvarila promet od 24.386,87 KM.

U periodu povećane opasnosti od izbijanja požara, Služba za civilnu zaštitu, zajedno sa Policijskom upravom Gračanica, je preko sredstava informisanja upućivala upozorenja građanima za preduzimanje svih preventivnih mjera prilikom izvođenja radova na spaljivanju korova i otpada prilikom čišćenja površina, naročito ako se izvodi u neposrednoj blizini šuma, stambenih i poslovnih objekata, na izletištim i slično.

PVJ Gračanica je u toku godine vršila i protivpožarno osiguranje kod obilježavanja značajnih datuma i događaja kojima je organizator i pokrovitelj bio Grad Gračanica. Po odobrenju Gradonačelnika u 2025. godini PVJ Gračanica je izvršila prevoz vode: 56 cisterni (8 m³) i 8 cisterni (13 m³) za pranje ulica.

Obuka, osposobljavanje i opremanje

U Odsjeku za zaštitu od požara i vatrogastvo-PVJ Gračanica svakodnevno su se provodile aktivnosti na obučavanju i uvježbavanju pripadnika iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva po Planu i programu obučavanja (teoretska obuka i praktična obuka na tehnicima).

U skladu sa Planom i programom obuke za stručno osposobljavanje, uvježbavanje i kondicioniranje profesionalnih vatrogasaca, komisija imenovana od strane Gradonačelnika u januaru mjesecu 2025. godine je izvršila testiranje i provjeru osposobljenosti profesionalnih vatrogasaca, kao i provjeru njihove fizičke spremnosti. Test iz teoretskog dijela provjere znanja prošlo je 11 profesionalnih vatrogasaca i svi postigli zadovoljavajući rezultat, odnosno odgovorili tačno na više od 2/3 postavljenih pitanja. Provjera fizičkih sposobnosti profesionalnih vatrogasaca obavljena je 10.02.2025. godine. Provjeru fizičkih sposobnosti su obavili vatrogasci mlađi od 50 godina - njih 7 obavilo provjeru (prema Planu, vatrogasci stariji od 50 godina ne podliježu provjeri fizičke spremnosti). Svih 7 vatrogasaca su zadovoljili provjeru fizičke spremnosti.

U oktobru je izrađen Program osnovne obuke zaposlenika u radnom odnosu u jedinstvenom organu Grada Gračanica Služba za civilnu zaštitu, odsjek za zaštitu od požara i vatrogastvo - Profesionalna vatrogasna jedinica Gračanica na poslovima održavanja i ispitivanja aparata za gašenje početnih požara koja je preduslov za polaganje stručnog ispita na poslovima održavanja i ispitivanja aparata za gašenje početnih požara. Donešeno je Rješenje o imenovanju stručnih lica za provođenje teoretskog i praktičnog dijela

osnovne obuke uposlenika, te je u skladu sa navedenim Programom realizovana obuka. Nakon završene obuke, Služba za civilnu zaštitu uputila je prema Ministarstvu unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona, Zahtjev za polaganje stručnog ispita za obavljanje poslova ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnih požara. Uposlenik odsjeka za zaštitu od požara i vatrogastvo - Profesionalne vatrogasne jedinice Gračanica položio je stručni ispit i obavlja poslove na održavanju i ispitivanju aparata za gašenje početnih požara.

U okviru manifestacije “Srcem za Bosnu i Hercegovinu”, dana, 28.02.2025. godine učešće su uzeli i uposlenici Službe za civilnu zaštitu, a u defileu su učestvovali Gradski štab, Služba za civilnu zaštitu i pripadnici PVJ Grada Gračanica;

U 2025. godini 5 (pet) vatrogasaca prošla su kroz dva stručna usavršavanja (seminara) na teme: Spašavanje unesrećenih iz saobraćajnih nezgoda i Održavanje i ispitivanje izolacionih aparata.

4. Praćenje i izvršenje Plana zaštite od požara

Plan zaštite od požara je dokument kojim je utvrđena organizacija i način provođenja mjera zaštite i spašavanja od požara, određeni zadaci za organe vlasti, pravna i fizička lica i druge subjekte na zaštiti i spašavanju. Planom su, takođe predviđene snage i sredstva potrebne za neposredno ostvarivanje mjera predviđenih Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu i drugim propisima koji regulišu ovu oblast.

Propisano je da Plan zaštite od požara izrađuju svi državni organi i druge institucije i pravna lica čije su građevine prema požarnoj ugroženosti razvrstane u kategoriju PU1 ili PU2.

Planom zaštite od požara koje je usvojilo Gradsko vijeće Gračanica, broj: 01-40-01633-2022 od 28.04.2022. godine, utvrđeno je da vlasnici, korisnici ili zajednički upravitelji građevina moraju sprovoditi mjere zaštite od požara koje podrazumijevaju organizacijske, tehničke i tehnološke mjere koje smanjuju rizik od požara i povećavaju požarnu sigurnost, kao i preduzimanje i staranje o svim propisanim preventivnim mjerama zaštite od požara i eksplozije koje su propisane članovima 9., 10. i 11. Pravilnika o uslovima, osnovama i kriterijima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 79/11).

Na osnovu naprijed nevedenog Pravilnika, vlasnici, korisnici i upravitelji građevina iz kategorije požarnih ugroženosti PU1 i PU2 su dužni poduzimati i starati se o svim propisanim preventivnim mjerama zaštite od požara i eksplozije regulisane članovima 9., 10. i 11. Pravilnika o uslovima, osnovama i kriterijima za razvrstavanje građevina u kategorije ugroženosti od požara (“Službene novine Federacije BiH”, broj: 79/11) i svoje planove zaštite od požara dužni su dostaviti Službi za civilnu zaštitu, odnosno Profesionalnoj vatrogasnoj jedinici, kao i druge podatke o stanju organizovanosti zaštite od požara u svojim preduzećima, ustanovama i drugo.

Plan zaštite od požara obavezuje privredna društva i druga pravna lica koja donose svoje propise iz ove oblasti da iste usklađuju sa Planom zaštite od požara Grada Gračanica i da sve izmjene-ažuriranje dostavljaju Službi za civilnu zaštitu.

U donjoj tabeli dat je prikaz pravnih lica koja su u 2025. godini dostavila podatke o ispunjavanju obaveza iz oblasti zaštite od požara i zaštite i spašavanja od prirodnih i drugih nesreća.

U skladu sa Uredbom o sadržaju i načinu izrade planova ZiS od prirodnih i drugih nesreća i planova zaštite od požara, Metodologijom za izradu procjene ugroženosti i Odlukom o organizovanju i funkcionisanju zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća za područje Općine Gračanica, Služba za civilnu zaštitu je 13.05.2025. godine uputila dopis broj 08-40-2009/25 svim pravnim subjektima na području Grada Gračanica sa zahtjevom i pripremljenim tabelama i obrascima za ažuriranje planskih dokumenata.

U tabeli ispod prikazana su pravna lica koja su dostavila Ažurirana planska dokumenta , i to:

Red. broj	Naziv pravnog lica	Obavijesti o ispunjavanju obaveza iz Plana ZOP
1.	JU P.Š. „Rijeka“ Orahovica Donja	Popunjena tabela o stanju Vatrogasnih aparata i smještajnog kapaciteta. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
2.	JU O.Š. „Hasan Kikić“ Gračanica	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i smještajnog kapaciteta. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
3.	Dusa komerc d.o.o	Popunjena tabela o stanju uposlenika.
4.	G-Petrol	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata. Popunjena tabela sa podacima o skladištenju opasnih materija.
5.	Jadrina d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata . Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
6.	RPC Berry Superfos d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjene tabele koje se odnose na Radiološko-hemijsku i biološku zaštitu.
7.	Bosna-kom	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjena tabela sa podacima o skladištenju opasnih materija.
8.	Plamingo d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjene tabele korištenju i skladištenju opasnih materija kao i organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
9.	Bema.ba d.o.o.	Popunjene tabele koje se odnose na Radiološko-hemijsku i biološku zaštitu.
10.	Gassing d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i tabela sa podacima o skladištenju opasnih materija. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
11.	Bingo petrol	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata.
12.	HoldIna i EP	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i tabela sa podacima o skladištenju opasnih materija. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
13.	JP Vodovod i kanalizacije	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
14.	Vetteam d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite i spašavanja životinja i namirnica životinjskog porijekla.
15.	Merhamet	Popunjena tabela o stanju Vatrogasnih aparata. Popunjena tabela o organizaciji i načinu funkcionisanja osiguranja prehrane, vode za piće i sanitarnih potreba.
16.	Crveni križ	Popunjena tabela o stanju Vatrogasnih aparata. Popunjena tabela o organizaciji i načinu funkcionisanja osiguranja prehrane, vode za piće i sanitarnih potreba.
17.	JU Osnovna Muzička škola Gračanica	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i pregledu smještajnog kapaciteta.
18.	JU Gimnazija“Dr. Mustafa Kamarić“	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata, pregledu smještajnog kapaciteta i podacima o postavljenim gromobranima
19.	Ingrat d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i tabela pregleda sa podacima firme koja se bavi proizvodnjom školskog namještaja
20.	Hifa Oil	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i pregled podataka o korištenju, skladištenju i prevozu opasnih materija
21.	JZU Dom Zdravlja Gračanica	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
22.	JU OŠ „Stjepan Polje“ Gračanica	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata.
23.	Drvo Ingrat d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata. Popunjena tabela ustanova i pravnih lica koja se bave proizvodnjom, preradom, zaštitom i skladištenjem biljnih i šumskih kultura

24.	JU „Druga osnovna škola“ i PŠ	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata, pregledu smještajnog kapaciteta.
25.	Plastoflex d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i pregled proizvodnje i korištenja opasnih materija. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
26.	Dzambo d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i tabela pregleda sa podacima firme koja se bavi proizvodnjom rezane građe Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
27.	HKDD- Karitas Gračanica	Popunjen obrazac pregleda humanitarnih i drugih organizacija čija je djelatnost od značaja za zaštitu i spašavanje.
28.	Služba za poduzetništvo, lokalni razvoj i finansije	Popunjenje tabele pregleda poljoprivrednih, šumskih i drugih površina na području grada i pregled mehanizacije koja se koristi za zaštitu bilja i šumskih kultura, kao i eksploataciju šuma
29.	Sportska dvorana „Luke“ Gračanica	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata, pregledu smještajnog kapaciteta.
30.	Trgovir d.o.o.	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata i pregled podataka o korištenju, skladištenju i prevozu opasnih materija
31.	P.U. Centar za obrazovanje odraslih	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže, Vatrogasnih aparata, pregledu smještajnog kapaciteta.
32.	JP „ŠUME TK“ KLADANJ	Popunjenje tabele pregleda poljoprivrednih, šumskih i drugih površina na području grada i pregled mehanizacije koja se koristi za zaštitu bilja i šumskih kultura, kao i eksploataciju šuma te pregled šumskih površina planiranih za sanaciju u 2025.godini
33.	AB Beton	Popunjen obrazac pregleda građevinskih preduzeća koja se bave niskogradnjom i visokogradnjom na području grada sa pregledom materijalno-tehničkih sredstava i opreme
34.	MZ Gornja Orahovica	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže. Popunjene tabele o organizaciji i načinu funkcionisanja zaštite od požara.
35.	MZ Doborovci	Popunjena tabela o stanju hidrantske mreže i Vatrogasnih aparata (Ne postoji).
36.	ZZ GRAČANKA	Prpratni akt, obavijest kako ZZ „Gračanka“ ne raspolaže potrebnim i taženim informacijama
37.	Služba za urbanizam Grada Gračanica	Popunjen obrazac pregleda skloništa i zaklona na području grada

Na zahtjev Inspektorata za zaštitu od požara Ministarstva unutrašnjih poslova Tuzlanskog kantona (Glavni inspektor), Služba za civilnu zaštitu Grada Gračanica dostavila je spisak Građevina Grada Gračanica na kojima se mogu očekivati požari većih razmjera.

5. Stanje i potrebe za opremanjem vatrogasne jedinice

U toku 2025. godine realizovane su slijedeće javne nabavke :

Red. broj	Naziv nabavke iz PLANA JN za 2025.	Iznos
1.	Nabavka guma za vatrogasna vozila	6.973,20 KM
2.	Nabavka sitnog inventara za PVJ	2.972,97 KM
3.	Sistematski pregled za uposlenike PVJ	3.510,00 KM
4.	Redovan pregled izolacionih aparata	660,00 KM
5.	Tekuće održavanje vozila PVJ (okvirni sporazum)	10.000 KM
6.	Atestiranje vaga, ljestava, vatrogasnih opasača i pumpi, kompresora	3.451,50 KM
7.	Punjač starter Ideal 841 za PVJ Gračanica	595,00 KM
8.	Nabavka zaštitne odjeće, obuće i opreme za vatrogasnu jedinicu i radne vatrogasne uniforme	77.454,00 KM
9.	Nabavka tehničke opreme sredstava za vatrogasnu jedinicu	12.533,00 KM
10.	Nabavka ljestava sa platformom za PVJ	375,00 KM
Ukupno :		118.524,67 KM

Napomena: Zaštitna odjeća, obuća i oprema za vatrogasnu jedinicu i radne vatrogasne uniforme (pod rednim brojem 8.) po potpisanom Ugovoru će biti isporučena 17. marta 2026. godine).

U Odsjeku za zaštitu od požara i vatrogastvo-PVJ Gračanica svakodnevno su se provodile aktivnosti na obučavanju i uvježbavanju pripadnika iz oblasti PPZ (teoretska obuka i obuka na opremi i sredstvima).

Pregled vozila sa kojima raspolaže PVJ Gračanica dat je u donjoj tabeli.

Red. broj	Naziv i oznaka vozila	Godina proizvodnje	Snaga motora (KW)	Namjena
1.	Renault Master FDCVL 5 N-1 Teretno vozilo	2005.	73	Medicinsko
2.	Iveco 165-24 N-2 Teretno vozilo	1986.	177	Navalno
3.	VW Caravele M1-Putnički automobil (kombi)	1987.	51	Za prevoz ljudi
4.	Berliet FPT 770KB N2-Teretno vozilo	1979.	176	Navalno
5.	FAP13/14 N3-Terensko vozilo	1984.	107	Prateće
6.	Mercedes Benz LA 911B36 N2-Terensko vozilo	1974.	81	Za šumske požare
7.	Berliet FPT 770KB N2-Terensko vozilo	1978.	176	Navalno
8.	VW Caddy life M1-Putničko vozilo automobil	2004.	77	Komandno
9.	NIG - TERETNO VOZILO PICK UP, marke TOYOTA, tip HILUX 4x4	2023.	110	Vozilo za šumske požare sa ugrađenim visoko-tlačnim modulom (VOZILO ZA SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA)
10.	MAN N28 TGM 18.330 4X2LL N3-TERETNO VOZILO MAN AG CISTERNA	2008	240	Cisterna za vodu kapaciteta 10.000 l vode (VOZILO ZA SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA)
11.	Priključno vozilo SPECIJALNO- ZA PREVOZ ČAMACA	2022	/	Prikolica za prevoz čamaca (VOZILO ZA SLUŽBE ZAŠTITE I SPAŠAVANJA)
12.	MAN L87 N3 - TERETNO VOZILO (HIDRAULIČNA PLATFORMA)	2004	206	Vozilo za spašavanje sa visina
13.	MERCEDES-BENZ Arocs5 1835 4x2 N3-TERETNO VOZILO	2024	260	Navalno

Plan opremanja u 2026. godini:

Organizacija, popuna, formacije vatrogasnih snaga kao i rokovi i količine materijalno-tehničkih sredstava potrebne za nesmetano funkcioniranje vatrogasnih snaga utvrđeni su u odredbama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09) i podzakonskim propisima donesenim na osnovu Zakona, kao i Planom zaštite od požara Grada Gračanica i Programom razvoja zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća Grada Gračanica 2023.-2027. godina. S obzirom da se radi o specifičnoj djelatnosti i organizaciji, koja iziskuje posebne ljudske i materijalne resurse, t.j. veće finansijske izdatke, koji se uglavnom obezbjeđuju planiranjem u budžetu Grada Gračanica, kao i

sa viših nivoa vlasti (apliciranje na različite projekte i javne pozive) smatramo da ovoj Službi treba dati veći značaj u pogledu popunjavanja i opremanja sredstvima i opremom. U cilju implementacije propisa smatramo da treba preduzeti sve mjere kako bi se omogućila nabavka novih vatrogasnih vozila i druge opreme za potrebe vatrogasnih jedinica.

Ostala oprema i sredstva koja se koriste u protivpožarnim i drugim intervencijama (pumpe, agregati, tehnički alati i dr.) su zadovoljavajućeg stanja i zbog manje cijene koštanja češće se završavaju sredstvima koja se planiraju u Budžetu Grada i apliciranjem na sredstva Kantona.

Cilj svih aktivnosti vezanih za popravljavanje stanja vozila i opreme je podizanje intervencijske gotovosti i efikasnosti vatrogasne jedinice na što veći nivo, čime će biti osigurana zaštita građana i njihove imovine na prostoru koje pokriva Grad.

Planom Budžeta Grada Gračanica za 2026. godinu planirana su sredstva za opremanje PVJ: Nabavka guma za vatrogasna vozila, Nabavka sitnog inventara za PVJ, Tekuće održavanje vozila PVJ, Izdaci za sistematski pregled za uposlenike PVJ, Pregled i redovan servis izolacionih aparata za disanje u PVJ (Nabavka materijalno tehničkih sredstava PVJ i servisiranje aparata i alata), Pregled i servis kompresora za punjenje CO2 (Nabavka materijalno tehničkih sredstava PVJ i servisiranje aparata i alata).

Zaključak

Praksa pokazuje da požar može nastati u svim uslovima kada se ispune tri ključna faktora: **čovjek- energija (izvor vatre- električna i toplotna) – materija**. Pored toga, pojavi požara pogoduju dvije osnovne činjenice, a to su: prvo, veliki tehnički razvoj industrijske proizvodnje, posebno u velikim urbanim cjelinama i velikim objektima i drugo, sve veća prisutnost lako zapaljivih materija (tečne i gasovite materije) i veliki potencijal energije (električne i toplotne) i sve to pogoduje stvaranju uslova za mogućnost češćeg izbijanja požara (većih i manjih). Tome doprinosi i velika ekspanzija stambene izgradnje (naročito višespratnica) i razvoj saobraćaja što utiče ne samo na češću pojavu požara, već i na stvaranje problema u organizovanju efikasne zaštite od požara u tako složenim uslovima.

Društvo mora učiniti dodatne napore da zaštita od požara ima ozbiljnu i odgovornu dimenziju koja traži angažovanje svih društvenih faktora na toj zaštiti na svim nivoima vlasti u Federaciji BiH koji se ogleda u dva pravca: organizovanje i sprovođenje preventivne zaštite od požara i organizovanje i vršenje vatrogasne djelatnosti (represiva).

To znači da državni organi, privredna društva i druga pravna lica, druge institucije i građani u okviru svoje djelatnosti kojom se bave provode aktivnosti koje imaju za cilj da na njihovim stambenim i drugim objektima i prostorima i materijalnim dobrima ne dolazi do izbijanja požara ili da se svedu na najmanju moguću mjeru. Ipak praksa pokazuje da preventiva nije u mogućnosti u cjelini i na svakom mjestu spriječiti izbijanje požara , koji ugrožavaju život i zdravlje ljudi i uništavaju sve vrste materijalnih i drugih dobara na prostoru na kojem se pojave upućuju na zaključak da pored preventive treba imati dobro organizovanu vatrogasnu djelatnost (represivu).

U stambenim blokovima putem upravitelja, potrebno je osigurati provođenje preventivnih i operativnih mjera zaštite i spašavanja (redovna kontrola i ispitivanje hidrantske mreže i vatrogasnih aparata, nabavka novih pp aparata, obezbijediti ispravnost i prohodnost požarnih stepeništa u stambenim objektima, redovno vršiti kontrolu i čišćenje dimnjaka, te tavanskih i podrumskih prostorija).

U cilju stvaranja mogućnosti za nesmetano provođenje protivpožarnih intervencija u užem gradskom prostoru gdje je otežan pristup vatrogasnim vozilima, potrebno je obnoviti i u funkcionalnom stanju održavati hidrantsku mrežu. U tom smislu potrebno je i u drugim naseljenim mjestima-mjesnim zajednicama u kojima postoji redovno snabdijevanje vodom vršiti ugradnju hidrantske mreže koja bi služila vatrogasnim jedinicama za gašenje požara i punjenje vatrogasnih cisterni vodom. Potrebno je takođe, shodno odredbama Zakona o zaštiti i

spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća promovisati potrebu nabavljanja aparata za gašenje požara u svako domaćinstvo, čime bi se povećela mogućnost odgovora na pojavu požara u stambenim objektima.

Podizanjem svijesti o potrebi unapređenja ove oblasti, doslednim provođenjem zakonskih propisa u fazi projektovanja objekata, putne infrastrukture, montaže opreme i u toku izvođenja proizvodnih procesa, materijalno-tehničkim opremanjem profesionalne vatrogasne jedinice i obukom zaposlenih u svim preduzećima i ustanovama i stanovništva, stvorit će se pretpostavke za efikasniju organizaciju zaštite od požara, odnosno smanjiti stepen ugroženosti od požara ljudi i materijalnih dobara.

Gračanica, februar 2026. godine

SLUŽBA ZA CIVILNU ZAŠTITU